

คณะเทคโนโลยีการเกษตร
Faculty of Agricultural Technology

สาขาวิชาการประมง

ปลาดุก

ทำไมต้องบริโภคปลา / ข้อดีของปลา

1. แหล่งอาหาร แหล่งโปรตีนที่ง่าย รสชาติถูก
“ กินปลาเป็นหลัก กินผักเป็นยา กินกล้วยน้ำหว้าบำรุงกำลัง ”
2. เป็นวิถีชีวิตของคนไทย
“ ไนน้ำมีปลา ไนนาไม้ข้าว ”

วิถีชีวิต

วิถีชีวิต

พฤติกรรมการบริโภคปลา

- ความนิยมบริโภคปลามีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ เนื่องจากหนีโรคภัยที่สามารถติดต่อสู่มนุษย์ได้ (Zoonosis)
- โรคแอนแทรกซ์ (ANTHRAX) พบในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด
- โรควัวบ้า Mad Cow Disease
- ใช้หวัดนก bird flu: Avian influenza

ปลาตุก

- เลี้ยงง่าย
- โตไว
- ทนโรค
- กินอาหารได้หลายชนิด
- ทำอาหารได้หลากหลายเมนู

ปลาตุก

- มีความนิยมในการบริโภคสูง แหล่งโปรตีนที่สำคัญในประเทศ
- เลี้ยงง่าย กินอาหารได้หลากหลาย
- ผลผลิตต่อพื้นที่สูง 15.5 ตัน / ไร่ (ปลาทูกสายพันธุ์บิ๊กอูย) (เกรียงศักดิ์, 2550)
- เลี้ยงได้หลากหลายสถานที่ บ่อดิน บ่อปูน บ่อซีเมนต์
- มีอวัยวะช่วยในการหายใจ (Dendrite)

สายพันธุ์

- ปลาทูกอูย (*Clarias macrocephalus*)
- ปลาทูกบ้าน (*Clarias batrachus*)
- ปลาทูกเทศ หรือปลาทูกรัสเซีย (*Clarias gariepinus*)

ดุกรัสเซีย / ดุกเทศ

- ✓ นับเป็นปลาที่ขนาดใหญ่ที่สุดในสกุล *Clarias* ขนาดเมื่อโตเต็มที่ยาวได้ถึง **1.70 เมตร**
- ✓ เป็นปลาพื้นเมืองของทวีปแอฟริกา พบได้ในตอนเหนือและตอนตะวันออกเฉียงของทวีป

สายพันธุ์ปลาดุกในประเทศไทย

- ✓ ปลาดุกอูย (*Clarias macrocephalus*)
- ✓ ปลาดุกด่าน (*Clarias batrachus*)
- ✓ ปลาดุกเทศ ปลาดุกรัสเซีย (*Clarias gariepinus*)

ปลาดุกบิกอูย

ปลาดุกเทศเทศผู้

+

ปลาดุกอูยเทศเมีย

อายุ 1 ปี น้ำหนักมากกว่า 5 กิโล

อายุ 1 ปี น้ำหนักประมาณ 3 ซีด

ฉีดฮอร์โมนให้พ่อปลาและแม่ปลา ฟักไข่ 12 ชั่วโมง

รีดไข่แม่ปลา

ผ่าท้องปลารูปปลาเอาถุงน้ำเชื้อ

น้ำเชื้อเพศผู้ที่ดี ต้องมีสีขาวขุ่น ทั้ง 2 ด้าน

ตัดถุงน้ำเชื้อใส่ผ้ามุ้งเขียว

บีบถุงน้ำเชื้อใส่ในไขปลาตุกที่รีดไว้

ล้างไขด้วยน้ำให้สะอาด

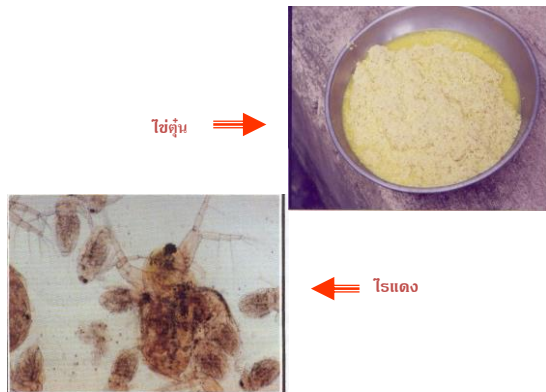
เก็บเศษไขมันและสิ่งปนเปื้อนออกจากไข

ไซที่ล้างสะอาดพร้อมที่จะนำลงฟักบดตะแกรง

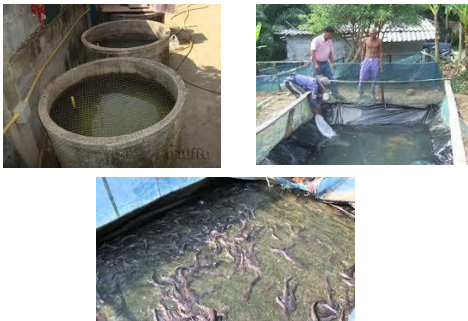

การอนุบาลให้ลูกปลาควมมีขนาด 2-3 เซนติเมตรจะใช้เวลาประมาณ 10-14 วัน
เริ่มต้นให้ไซแดงละลายน้ำ ไซตุ๋นและไรแดง

รูปแบบการเลี้ยงปลาตก

การเลี้ยงปลาตกในบ่อซีเมนต์

- บ่อทรงกลม บ่อเหลี่ยม
- อัตราการให้อาหารคือให้กินพออิ่ม อย่าให้เหลือ
- อัตราการปล่อย บ่อซีเมนต์วง ปลาขนาด 1 นิ้ว
- 80 เซน ปล่อย 30 ตัว
- 100 เซน ปล่อย 50 ตัว
- 120 เซน ปล่อย 70 ตัว
- เปลี่ยนถ่ายน้ำทุก 3 วัน
- เลี้ยง 3 เดือน 100-300 กรัม

งานสำคัญการเลี้ยงปลาดุกเทศในบ่อดินผนังกระเบื้องลอนคู่

ขนาดบ่อ 2 เมตร x ยาว 3 เมตร
 อัตราการปล่อย 50 ตัวต่อตารางเมตร จำนวน 300 ตัวต่อบ่อ
 ชนิดอาหาร อาหารเม็ดลอยน้ำ (ปลาดุกขุน) อายุเลี้ยง 90 วัน
 อาหารที่ใช้เลี้ยงอาหารปลาดุก 2 เวลา เช้า-เย็น
 ต้นทุน (ค่าเลี้ยงบ่อ 50 บาท ค่าพันธุ์ปลา 60 บาท ค่าอาหาร 864 บาท) รวม 974 บาท
 ผลผลิตจำหน่ายปลาดุกเทศ จำนวน 28.80 กก./ๆ ละ 60 บาท รวม 1,728 บาท
 คิดเป็นกำไรต่อบ่อ รวม 754 บาท

บ่อดินปูพลาสติก

การเลี้ยงปลาดุกในบ่อดิน

- ขนาด 2 นิ้ว 40-100 ตัว/ตร.ม.
- อาหาร- ใค้สับ เศษอาหาร เหลือ เลือดไก่ เลือดสัตว์
- เปลี่ยนถ่ายน้ำทุก 3 วัน
- เลี้ยง 3-4 เดือน 200-400 กรัม
- ผลผลิต 10-15.5 ตัน/ไร่ (อัตราการรอด 40-70%)

ปล่อย 80,000 ตัว / ไร่
 เลี้ยง 5 เดือน
 ให้อาหารเป็น ใส้ไก่ ใส้ปลา หัวใค้บด
 ใค้ปลา 10 ตัน ทำใค้บ่อละ 100,000 บาท

ปลาย่าง

ปลาจันโบ
(ตัน ผัด กอด)

ปลาพวย
(แดดเดียว)

แหล่งพันธุ์

สูตรเด็ดปลาตากแดดเดียว

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
ลำลูกกา ปทุมธานี

เกลือ ขมิ้น น้ำตาล
ทรายแดง น้ำแข็ง

★★★★★

ประกาศนียบัตรนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ปลาตุ๋นเตตเตียว(ทอด)

กลุ่มแปรรูปอาหารจากปลา (ปลาตุ๋นเตตเตียว)

56 ม.6 ค.บึงคำพร้อย อ.ตำบองเตย จ.ปทุมธานี

